

лят се среща с черти и особености, които и озадачават, и удивляват, - естествено, при положение, че той умее да вникне широчинно и дълбочинно в изконната природа и реализация на циганите, а не да съди за тях по външната им изява и особено по оценките, които "другите" лансират за тях по силата на историческото възприемане и историческата традиция.

Преди всичко и над всичко впечатлява **виталната чувствителност на циганите**. При ромите, изненадващо за "другите", които като цяло винаги са живели значително по-добре от тях, има едно неспирно опиянение от насладите в живота и дори от илюзиите за тях. За ромите е характерен стремежът да вземат от удоволствията, които животът им предлага сега, в момента. Техният порив към свобода и следване зова на страстите и влеченията е неограничен, постоянно бушуващ и вълнуващ ги. Виталната чувствителност пулсира във всички фибри на ромската душевност. Тя е неутолима и неугасима, и дава системно надежди и упование за насмогване на трудностите в ромската битийност.

Влудяващата любов към живота (взет в единство на неговите изпитания и прелести) разкрива едно особено своеобразие в характерологията на циганина - **самостоятелност и свободолюбие**. Става дума по-точно за пледираното от рома право сам да избира поведението си, сам да предприема или да се отказва от едно или друго дело. За рома самостоятелността и свободолюбието имат особен пълнеж, смисъл и съдържание, които стоят и над материалните блага, и над евентуалните възможности за културно-образователно и друго издигане. Струва ми се, че тази основна черта в характерологията на циганите е доловена и отразена пълно и вярно от А. С. Пушкин в неговата поема "Цигани".

*Бъди ти наш - скиталец волен,
окъсан, беден, но доволен.*

...

- волен жител на всемира.